

Rekneskap 2016

Hordaland fylkeskommune

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

REKNESKAP

2016

Føreord

Fylkeskasserar legg med dette fram Hordaland fylkeskommune sin årsrekneskap for 2016.

Årsrekneskapen for 2016 inneheld obligatorisk hovudoversyn driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversikter drift og investering samt notar.

Etter hovudoversynsrapportane kjem drifts- og investeringsrekneskapen lagt fram på postgruppenivå etter organisasjonsstad.

Årsrekneskapen for 2016 vert lagt fram for fylkestinget.

Bergen 31.desember 2016 / 15.februar 2017
Tor Oddvar Sjøvoll
Fylkeskasserar

Innholdsoversyn

	side
Del 1 Hovudoversyn med noter.....	7
Del 2 Driftsrekneskap.....	37
Del 3 Investeringsrekneskap.....	73

Del 1

Hovudoversyn

**Vedlegg 1 - Rekneskapsforskriften
REKNESKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREKNESKAPEN**

(tall i 1000 kr.)

	REKNESKAP 2016	REGULERT BUDSJETT 2016	OPPHAVLEG BUDSJETT 2016	REKNESKAP 2015
Skatt på inntekt og formue	-3,137,248	-3,090,700	-3,090,700	-2,962,334
Ordinært rammetilskot	-3,091,104	-3,040,229	-3,046,100	-3,043,593
Skatt på egedom				
Andre direkte eller indirekte skatter				
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-6,228,352	-6,130,929	-6,136,800	-6,005,926
Renteinntekter og utbytte	-64,308	-15,700	-15,700	-101,796
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg.	263,237	239,200	252,200	275,299
Avdrag på lån	442,000	442,000	442,000	330,004
SUM FINANSINNEKTER/UTGIFTER	640,929	665,500	678,500	503,506
Til dekning av tidl. års reknensk.m.meirbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetjingar	105,399	68,456	0	29,867
Til bundne avsetjingar	201,673	0	0	175,858
Avsetjing til likviditetsreserve	0	0	0	0
Bruk av tidl.års reknensk.m. mindrebruk	-68,456	-68,456	0	0
Bruk av ubundne avsetjingar	-78,281	-19,604	-5,700	-116,580
Bruk av bundne avsetjingar	-146,619	-133,677	0	-87,673
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0
NETTO AVSETJINGAR	13,716	-153,281	-5,700	1,472
Overført til investeringsrekneskapen	97,661	97,661	90,000	102,000
TIL FORDELING DRIFT	-5,476,046	-5,521,049	-5,374,000	-5,398,948
SUM FORDELT TIL DRIFT (frå skjema 1B)	-5,339,205	-5,521,049	-5,374,000	-5,330,492
REKNESKAPSMESSIG MEIRBRUK/MINDREBRUK	136,841	0	0	68,456

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet

(tall i 1000 kr.)

FORDELTE SLIK:		REKNESKAP 2016	REGULERT BUDSJETT 2016	OPPHAVLEG BUDSJETT 2016	REKNESKAP 2015
Frie inntekter	UTGIFT...	0	0	0	0
	INNTEKT..	0	0	0	0
Kultur	UTGIFT...	310,593	379,478	312,367	363,775
	INNTEKT..	-176,998	-145,462	-145,462	-173,333
Utdanning	UTGIFT...	3,244,096	2,923,951	2,864,893	3,161,746
	INNTEKT..	-467,005	-169,179	-194,179	-444,562
Tannhelse	UTGIFT...	347,074	314,836	303,527	326,156
	INNTEKT..	-131,324	-111,826	-111,826	-116,025
Samferdsel	UTGIFT...	2,931,336	2,945,044	2,958,700	2,934,008
	INNTEKT..	-1,118,126	-1,039,293	-1,098,293	-1,101,673
Regional utvikling	UTGIFT...	236,078	221,384	234,514	239,184
	INNTEKT..	-286,128	-239,546	-238,479	-253,019
Politiske organ og administras	UTGIFT...	367,526	350,032	359,443	369,950
	INNTEKT..	-39,355	-15,573	-15,573	-42,784
Fellesfunksjonar	UTGIFT...	201,132	175,151	147,497	179,510
	INNTEKT..	-67,974	-38,909	-38,909	-64,440
Ufordelte løyvingar	UTGIFT...	0	16,946	72,471	0
	INNTEKT..	0	-3,000	-3,000	0
Renter og avdrag	UTGIFT...	2,316	0	0	1,748
	INNTEKT..	-25,420	-23,600	-23,600	-31,289
Aktiviteter utanfor fylkeskomm	UTGIFT...	79,062	0	0	86,960
	INNTEKT..	-79,505	0	0	-87,176
Avslutningsposteringsar	UTGIFT...	11,829	-19,385	-10,091	-23,166
	INNTEKT..	-3	0	0	4,923
NETTO		5,339,205	5,521,049	5,374,000	5,330,492

Vedlegg 2 - Rekneskapsforskrifta

Rekneskapskjema 2 A - Investeringsrekneskapen

(tal i heile 1000)

	REKNESKAP 2016	REGULERT BUDSJETT 2016	OPPRINNELIG BUDSJETT 2016	REKNESKAP 2015
Investeringar i anleggsmidlar	3,413,143	3,212,486	3,330,600	4,271,975
Utlån og forskoteringar	18,505	17,400	5,000	71,269
Avdrag på lån	6,000	0	0	8,000
Avsetjingar	22,319	0	0	51,526
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	3,459,967	3,229,886	3,335,600	4,402,770
Bruk av lånemidlar	-1,348,459	-1,439,700	-1,463,500	-1,251,723
Inntekter frå sal av anleggsmidlar	-131,366	-8,000	-8,000	-136,231
Tilskot til investeringar	-1,380,066	-1,305,675	-1,492,400	-2,522,122
Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-114,197	-35,000	-35,000	-54,110
Andre inntekter	-256,701	-281,450	-218,400	-271,826
SUM EKSTERN FINANSIERING	-3,230,789	-3,069,825	-3,217,300	-4,236,012
Overført frå driftsrekneskapen	-97,661	-97,661	-90,000	-102,000
Bruk av avsetjingar	-131,517	-62,400	-28,300	-64,758
SUM FINANSIERING	-3,459,967	-3,229,886	-3,335,600	-4,402,770
UDEKKA/ UDISPONERT	0	0	0	0

Rekneskapskjema 2 B - Investeringsrekneskapen

(tal i heile 1000)

Fordelt slik:		REKNESKAP 2016	REGULERT BUDSJETT 2016	OPPRINNELIG BUDSJETT 2016	REKNESKAP 2015
Kultur	UTGIFT...	628	600	3,000	695
Utdanning	UTGIFT...	781,800	704,801	757,000	689,229
Tannhelse	UTGIFT...	21,106	25,000	25,000	12,904
Samferdsel	UTGIFT...	2,461,863	2,404,298	2,512,600	3,445,327
Regional utvikling	UTGIFT...	2,674	2,000	2,000	3,743
Politiske organ og administrasjon	UTGIFT...	5,947	2,000	2,000	1,040
Fellesfunksjonar	UTGIFT...	64,953	73,787	29,000	64,371
Ufordelte løyvingar	UTGIFT...	0	0	0	0
Aktivitetar utanfor fylkeskommunen	UTGIFT...	74,172	0	0	54,667
NETTO		3,413,143	3,212,486	3,330,600	4,271,975

Vedlegg 3 - Rekneskapsforskrifta

BALANSEREKNESKAPEN

(tal i heile 1000)

Kostra KOSTRA-Tekst Note Rekneskap 2016 Rekneskap 2015

EIGEDELAR

Anleggsmidler

227 Faste eiendomar og anlegg	23A	21,819,719	19,243,746
224 Utstyr, mask. og transp.midler	23A	1,151,037	1,126,011
222 Utlån til	7	376,372	436,987
220 Pensjonsmidler	2	4,298,077	4,576,596
221 Aksjer og andeler utstedt av	6	90,919	73,993
Sum Anleggsmidler		27,736,124	25,457,333

Omløpsmidler

213 Kortsiktige fordringer ovanfor		712,622	553,808
219 Premieavvik	2	355,364	383,772
211 Obligasjoner/Pengemarkedsfond	9	110,855	0
210 Kasse, postgiro, bankinnskott		1,535,010	1,592,448
Sum Omløpsmidler		2,713,851	2,530,029
Sum Eignedelar		30,449,974	27,987,362

EIGENKAPITAL OG GJELD

Bokført egenkapital

251 Bundne driftsfond	22	-656,447	-601,393
253 Ubundne investeringsfond	22	-43,049	-43,149
255 Bundne investeringsfond	22	-170,599	-217,397
256 Disposisjonsfond	22	-198,877	-234,059
2580 Endring rekneskapsprinsipp investering	24	81,007	81,007
2581 Endring rekneskapsprinsipp drift	24	143,722	143,722
25950 Reknesk. messig mindreforbruk	25	-136,841	-68,456
25990 Kapitalkonto	15	-12,550,601	-11,370,835
Sum Bokført egenkapital		-13,531,685	-12,310,560

Langsiktig gjeld

240 Pensjonsforpliktelse	2	-5,400,154	-5,201,589
241 Ihendehaverobligasjonslån	13	-3,770,000	-2,835,000
243 Sertifikatlån	13	-2,156,000	-2,598,000
245 Andre lån	13	-4,150,791	-3,686,791
Sum Langsiktig gjeld		-15,476,945	-14,321,380

Kortsiktig gjeld

232 Anna kortsiktig gjeld	5	-1,441,344	-1,355,423
Sum Eigenkapital og Gjeld		-30,449,974	-27,987,362

MEMORIAKONTI

Memoriakonti

29100 Mem.konto ubrukte lånemidler	5	291,422	234,881
29200 Andre memoriakonti		512,209	590,226
29999 Motkonto for memoriakonti		-803,631	-825,108
Sum Memoriakonti		0	0
Sum Memoriakonti		0	0
TOTAL		0	0

Vedlegg 4 - Rekneskapsforskrifta
ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT

(tal i heile 1000)

Noter REKNENSKAP 2016 REKNENSKAP 2015

Brukarbetalingar		-115,148	-83,631
Andre sals- og leigeinntekter		-1,153,263	-1,107,734
Overføringer med krav til motytingar		-682,846	-682,635
Rammetilskot		-3,091,104	-3,043,593
Andre statlege overføringar		-418,989	-419,167
Andre overføringar		-21,591	-16,210
Skatt på inntekt og formue		-3,137,248	-2,962,334
Eigedomsskatt			
Andre direkte og indirekte skattar			
SUM DRIFTSINNEKTER	5	-8,620,189	-8,315,304
Lønsutgifter		2,346,851	2,322,529
Sosiale utgifter		667,968	622,993
Kjøp av varer/tenester som inngår i kom.teneste.prod		1,370,477	1,450,804
Kjøp av tenester som erstatter kom.teneste.produksj.		2,663,434	2,535,057
Overføringar		699,852	721,705
Avskrivningar	5+23A	673,607	588,071
Fordelte utgifter		-17,540	-13,217
SUM DRIFTSUTGIFTER	5	8,404,650	8,227,941
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		-215,539	-87,363
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak		-64,308	-101,796
Mottatte avdrag på utlån			
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER	5	-64,308	-101,796
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utg.		263,237	275,299
Avdragsutgifter	14	442,000	330,004
Utlån			
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	5	705,237	605,302
RESULTAT EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONAR		640,929	503,506
Motpost avskrivningar	5	-673,607	-588,071
NETTO DRIFTSRESULTAT		-248,218	-171,928
Bruk av tidl. års regnsk.messige underskot	25	-68,456	0
Bruk av disposisjonsfond	22	-78,281	-116,580
Bruk av bundne fond	22	-146,619	-87,673
SUM BRUK AV AVSETJINGAR		-293,356	-204,254
Overført til investeringsrekneskapen		97,661	102,000
Dekning tidl.års rekneskapsmessige meirbruk		0	0
Avsetjingar til disposisjonsfond	22	105,399	29,867
Avsetjingar til bundne fond	22	201,673	175,858
SUM AVSETJINGAR		404,733	307,726
REKNESKAPSMESSIG MEIRBRUK/MINDREBRUK	25	-136,841	-68,456

Vedlegg 5 - Rekneskapsforskrifta

ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERINGER

(tal i heile 1000)

	Noter	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015
Sal av driftsmidlar og fast eigedom		-12,144	-760
Andre salsinntekter		-119,222	-135,475
Overføringar med krav til motytingar		-1,380,066	-2,522,122
Statlege overføringar		-192,300	-254,209
Andre overføringar		-64,401	-17,617
Renteinntekter, utbytte, eigaruttak		-4,256	-2,780
SUM INNTEKTER	5	-1,772,389	-2,932,963
Lønsutgifter		33,306	38,394
Sosiale utgifter		8,734	9,745
Kjøp av varer/tenester som inngår i kom.teneste.prod		3,052,206	3,969,100
Kjøp av tenester som erstatter kom.teneste.prod.		1,049	11,420
Overføringar		315,069	239,735
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utgifter		2,779	3,580
Fordelte utgifter		0	4
SUM UTGIFTER	5	3,413,143	4,271,979
Avdragsutgifter	5+14	6,000	8,000
Utlån	5+7	0	66,000
Kjøp av aksjer og andelar	5+6	18,505	5,269
Avsetjingar til ubunde investeringsfond	22	0	0
Avsetjingar til bundne fond	22	22,319	51,526
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONAR		46,824	130,795
FINANSIERINGSBEHOV		1,687,578	1,469,811
Bruk av lån	5	-1,348,459	-1,251,723
Mottatte avdrag på utlån	5	-60,615	-51,315
Sal av aksjar og andelar	5	-49,326	-15
Overføringar fra driftsrekneskapen		-97,661	-102,000
Bruk av disposisjonsfond	22	-62,300	-22,634
Bruk av ubundne investeringsfond	22	-100	-29,900
Bruk av bundne fond	22	-69,117	-12,224
SUM FINANSIERING		-1,687,578	-1,469,811

NOTER TIL ÅRSREKNESKAPEN

Note 1: Rekneskapsprinsipp

Rekneskapen er lagt fram i samsvar med kommunelova, forskrifter og god kommunal rekneskapskikk.

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedkjem fylkeskommunen si verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen. I rekneskapen er bruttoprinsippet lagt til grunn. Det betyr at alle utgifter, utbetalningar, inntekter og innbetalningar skal rekneskapsførast brutto på dei respektive konti i rekneskapen. Vidare er anordningsprinsippet lagt til grunn. Det betyr at alle kjende utgifter/utbetalningar og inntekter/innbetalningar i året skal takast med i årsrekneskapen for vedkommande år, anten dei er betalt eller ikkje når årsrekneskapen vert avslutta. Eit unntak frå anordningsprinsippet er handsaming av lån. Det er berre den delen av lånet som faktisk er nytta i løpet av året som er ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er nytta, er registrert på memoriakonti.

I balansen er anleggsmidlar eigendelar bestemt til varig eige eller bruk, og er vurdert til anskaffelseskost. Andre eigendelar er omløpsmidlar. Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffelseskost og verkeleg verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurdert til verkeleg verdi.

Langsiktig gjeld er knytta til formåla i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetslån jfr. kl § 50 nr. 5. All anna gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

I den kommunale rekneskapen vert kapitalkostnader som skuldast verdiforringing av anleggsmidlar som bygningar, anlegg og varige driftsmidlar, rekneskapsført i driftsrekneskapen. Anleggsmidlar vert avskrivne etter reglane i forskrift om årsrekneskap. Avskrivningane er eit uttrykk for kapitalslitet, og er etter krav om rapportering til KOSTRA, rekneskapsført i driftsrekneskapen med motpost i balansen. Verknaden på driftsrekneskapen er utlikna med ein tilsvarande inntektspost. Avskrivning startar året etter at anleggsmiddelet er teken i bruk.

I rekneskapen er bompengainnkrevjing handsama i investeringsrekneskapen sidan desse ikkje kan sjåast på som fylkeskommunen si normale drift. I følgje delegasjonsreglementet i fylkeskommunen får skular og tannhelsedistrikta behalde delar av eventuelt mindreforbruk ved at dei kan setje det av til disposisjonsfond for seinare bruk. Meirforbruk må skular og tannhelsedistrikta sjølv dekkje seinast andre året etter rekneskapsåret. Meirforbruk/underskot er bokført på memoriakonti.

Fylkeskommunen følgjer reglane i lov om meirverdiavgift for dei tenesteområda som ligg innafor lova. For resten av verksemda gjeld lov om kompensasjon av meirverdiavgift for kommunar, fylkeskommunar mv. Frå 2014 vert den delen av mva-kompensasjonen som gjeld investeringsrekneskapen inntektsført i investeringsrekneskapen.

Note 2: Pensjon

Generelt om pensjonsordningane i fylkeskommunen

Fylkeskommunen har kollektive pensjonstrygdingar for sine tilsette i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Ordningane sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette. Pensjonsordningane omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon og AFP/tidlegpensjon. Pensjonane vert samordna med utbetalingar frå folketrygda.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er utrekna ut fra langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad, nemnd som premieavvik, skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen, med tilbakeføring over dei neste 15 / 10 / 7 åra.

Reglane innber også at utrekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Nærmare om rekneskapstala

alle tal i heile 1000
Inntekts- og gjeldspostar vist med -

Pensjonsordning	KLP		SPK		SUM	Arb.avg.	
PENSJONSKOSTNAD							
Netto pensj.kostn (inkl.adm.) iht.aktuar	128 418		173 709		302 127		
- Årets pensjonspremie (jf aktuarberegn.)	128 144		196 321		324 465		
=Årets premieavvik	274		-22 612		-22 338	-3 150	
Betalt pensjonspremie	128 144		196 321		324 465		
Årets premieavvik (sjå spes.nedanfor)	274		-22 612		-22 338		
Resultatført av tidl.års premieavvik	20 961		26 275		47 236		
= Pensjonskostnad i rekneskapen	149 379		199 984		349 363	49 260	
AKKUMULERT PREMIEAVVIK							
Akkumulert 01.01.2016	157 658		178 690		336 348		
+ Premieavvik for året	-274		22 612		22 338		
- Resultatført av tidl.års premieavvik	20 961		26 275		47 236		
= Akkumulert premieavvik 31.12. 2016	136 423		175 027		311 450	43 914	
Herav oppført under omløpsmidlar:	136 423		175 027		311 450	43 914	
	KLP		SPK		SUM	SUM	
	Pensj.midl.	Pensj.forpl.	Pensj.midl.	Pensj.forpl.	Pensj.midl.	Pensj.forpl.	Netto forplikt.
MIDLAR OG FORPLIKTINGAR							
Faktisk (akt.beregn.full amort) 31.12.2016	2 248 396	-2 600 254	2 049 681	-2 663 710	4 298 077	-5 263 964	-965 887
Etter rekneskap pr. 31.12.2016	2 248 396	-2 600 254	2 049 681	-2 663 710	4 298 077	-5 263 964	-965 887
Arbeidsg.avg.av nto pensj.forpl. 31.12.2016		-49 612		-86 578			-136 190

Kr 36 576 565 av pensjonspremien i KLP er i 2016 dekket frå premiefond.
Saldo på premiefond pr 31.12.2016 er kr 5 963 854.

FØRESETNADER

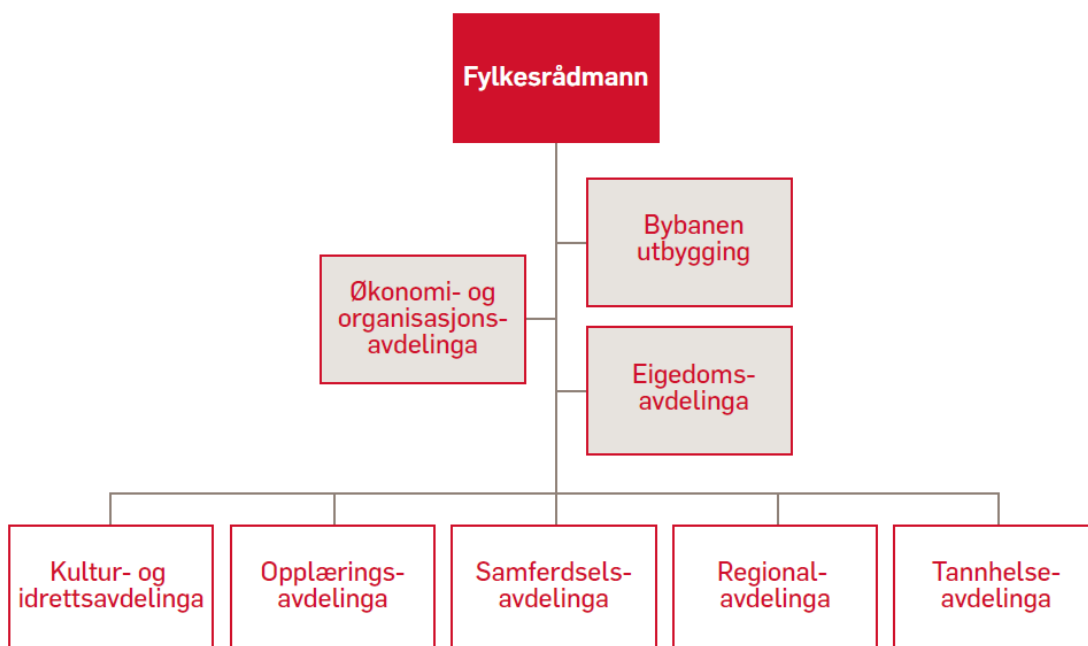
	KLP	SPK
Forventa avkastn.pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,60 %	4,30 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %	4,00 %
Forventa årleg lønsvekst (§ 13-5 B)	2,97 %	2,97 %
Forventa årleg G-regulering (§ 13-5 D)	2,97 %	2,97 %

Note 3: Organisering

Politiske organ

Fylkestinget og fylkesordføraren Fylkestinget er det øvste politiske organet i fylkeskommunen	Fylkesutvalet Samordnar den fylkeskommunale verksemda. Fylkesvalstyre ved Stortings- og fylkestingsval.	Kontrollutvalet Fører tilsyn og kontroll med den fylkeskommunale forvaltninga
Utval for kultur, idrett og regional utvikling Eit av tre faste utval	Utval for opplæring og helse Eit av tre faste utval	Utval for miljø og samferdsel Eit av tre faste utval

Administrativ hovudstruktur

Avd.1 Politiske organ og administrasjon

Avd.3 Samferdsel

Avd.4 Kultur og idrett

Avd.5 Tannhelse

Avd.6 Opplæring

Avd.7 Fellesutgifter/-inntekter

Avd.8 Aktivitetar utanfor ordinær fylkeskommunalt ansvarsområde

Note 4: Årsverk

Tal på tilsette i HFK*	2015	2016
Totalt fylkeskommunen	4 507	4 384
Kvinner	2 603	2 566
Menn	1 904	1 818
Sektorvis fordeling	2015	2016
Totalt fylkeskommunen	4507	4 384
Fylkesadm./andre**	672	837
Kvinner	347	491
Menn	325	346
Opplæring	3 445	3 151
Kvinner	1 909	1 718
Menn	1 536	1 433
Tannhelse	390	396
Kvinner	347	357
Menn	43	39
Årsverk	2015	2016
Totalt fylkeskommunen	4 073	3 969
Kvinner	2 312	2 281
Menn	1 760	1 688
Sektorvis fordeling	2015	2016
Totalt fylkeskommunen	4073	3 969
Fylkesadm./andre**	645	796
Kvinner	331	462
Menn	314	334
Opplæring***	3 088	2 825
Kvinner	1 681	1 507
Menn	1 407	1 318
Tannhelse	340	348
Kvinner	301	312
Menn	39	36
Tilsette i deltidsstillingar	2015	2016
Totalt i fylkeskommunen	1 342	1 136
Kvinner i deltidsstillingar	948	813
Kvinner i deltidsstillingar (% av alle kvinner i fylkeskommunen)	36,4%	31,7 %
Menn i deltidsstillingar	394	323
Menn i deltidsstillingar (% av alle menn i fylkeskommunen)	20,69%	17,77 %
Likestillingsbarometer per 31.12.2016	Kvinner	Totalt
Opplæring		
Rektorar i vgs	21	43
Ass. rektorar i vgs	19	38
Tannhelsetenesta		
Fylkestannlegen si leiargruppe inkl overtannnlegane	7	8
Klinikksjefar	14	19
Fylkesadministrasjonen		
Avdelingsleiarar	1	6
Stabs-/seksjonsleiarar	21	40
Skyss og Bybanen utbygging	4	11
Tilsette i leiande stillingar	2015	2016
Kvinner	151 (47,6%)	131 (46,1%)
Menn	166 (52,4%)	153 (53,9%)
Prosentfordeling tilsette etter kjønn	2015	2016
Kvinner	57,8%	58,5 %
Menn	42,2%	41,5 %

* inklusiv heiltidspolitikarar

** tal inkl. Skyss, Bybanen Utbygging og opplæring i Fylkeshuset

*** Gjeld kun skular

Note 5: Avstemming av arbeidskapital i rekneskapsåret

Arbeidskapital er omløpsmidlar minus kortsiktig gjeld.
(alle tal i heile 1000)

Frå balanserekneskapen	31.12.2016	01.01.2016	
Omløpsmidlar	2 713 850	2 530 029	183 821
Kortsiktig gjeld	-1 441 344	-1 355 423	-85 921
Endring av arbeidskapitalen i balansen			97 900
 Frå drift og investering			
Anskaffing av midlar			
Inntekter driftsdel		-8 620 189	
Inntekter investeringsdel		-1 772 389	
Avskrivningar		-673 607	
Innbetaling ved eksterne finansieringstransaksjoner		-1 522 709	
Sum anskaffing		<u>-12 588 894</u>	
 Bruk av midlar			
Utgifter driftsdel		8 404 650	
Utgifter investeringsdel		3 413 143	
Utbetaling ved eksterne finansieringstransaksjoner		729 742	
Sum bruk		<u>12 547 535</u>	
Anskaffing - bruk			-41 359
 Endring memoriakonti for ubrukte lånemidlar	291 422	234 881	-56 541
 Endring arbeidskapital bevilgningsrekneskap			-97 900
 Avstemming mellom rekneskapa			0

Note 6: Finansielle anleggsmidler

(alle tal i heile 1000)

Livsforsikring mv. (inkludert kommunale pensjonsfond og -kasser)

Balanse-konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.16	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22141001	KLP kapitalinnskot	61 622,7	67 727,3	6 104,6		-
TOTAL		61 622,7	67 727,3			

HFK har betalt inn kroner 6 104 618,- i kapitalinnskot til KLP i 2016.

Kommuneforvaltningen

Balanse-konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.16	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22150001	Grieghallen IKS	500,0	500,0			50,0 %
TOTAL		500,0	500,0			

Statlig eide foretak

Balanse-konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.16	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22163064	Carte Blanche	15,0	15,0			15,0 %
22163065	Den Nationale Scene	17,0	17,0			16,7 %
22163066	Innovasjon Norge AS	505,3	505,3			2,6 %
TOTAL		537,3	537,3			

Selvstendige kommuneforetak (egne og inter(fylkes)-kommunale aksjeselskaper og andelslag)

Balanse-konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.16	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22168012	Jondalstunnelen AS	52,0	52,0			52,0 %
22168023	Nordhordl Industriservice	100,0	100,0			17,7 %
22168024	Sunnhordland Industri AS	292,0	292,0			16,6 %
22168028	A/L Biblioteksentralen	9,0	9,0			0,8 %
22168033	A/S Austevoll Bruselskap	102,0	102,0			51,0 %
22168034	Fastlandssamb Halsnøy	100,0	100,0			52,6 %
22168045	Beredt	100,0	100,0			100,0 %
22168063	Hardangerbrua A/S	80,0	80,0			53,3 %
22168071	Voss Bedriftservice	651,0	651,0			25,5 %
22168072	Kvam bompengeselskap	160,0	160,0			53,3 %
22168073	Bergen Bompengeselskap AS	100,0	100,0			100,0 %
22168074	Odda Vegfinans AS	130,0	130,0			52,0 %
22168075	Askøy Bompengeselskap AS	180,0	180,0			60,0 %
22168076	Sørvest Bomvegselskap AS	100,0	100,0	100		16,7 %
TOTAL		2 156,0	2 156,0			

Hordaland fylkeskommune har kjøpt 100 aksjar à kroner 1000 i Sørvest bomvegselskap i 2016.

Private foretak med begrenset ansvar (hovedsakelig private aksjeselskaper og andelslag)

Balanse- konto	Selskapets navn	Pålydende beløp	Balansført verdi 31.12.16	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22170001	Valen Kraftverk	1 000,0	1 000,0			100,0 %
22170003	Bob 23 andelar	4,6	4,6			-
22170004	Vestbo 4 andelar	0,8	0,8			-
22170005	OBOS 2 andelar	0,3	0,3			-
22170007	Bergen Vitensenter	18,0	18,0			19,0 %
22170008	Nordhordlandspakken AS	40,0	40,0			40,0 %
22170010	A/L Vikafjellsvegen	20,0	0,0	-20		20,0 %
22170011	Business Region Bergen	350,0	350,0			35,0 %
22170012	Strandgaten 195	100,0	0,0	-100		100,0 %
22170013	Strandgaten 196	60,0	60,0			33,3 %
22170020	Bystasjonen AS	1 458,5	0,0	-1 458,5		100,0 %
22170029	Sunnhordland Lufthavn	1 365,0	1 365,0			21,0 %
22170040	Storeholmen VTA AS	405,0	405,0			36,5 %
22170042	Hordaland Teater L/L	60,0	60,0			60,0 %
22170053	Kommunekraft A/S	1,0	1,0			0,3 %
22170058	Atheno AS	100,0	100,0			8,9 %
22170059	Gulen og Masfjorden Utvikling	500,0	500,0			9,7 %
22170060	Vestnorsk Filmsenter AS	50,0	50,0			50,0 %
22170066	Stend jordbrukssk partsbrev	2,4	2,4			-
22170067	Voss jordbr sk luter Tine	2,1	2,1			-
22170070	Haukelivegen A/S	10,0	10,0			3,0 %
22170072	Sarsia Development	1 235,4	1 235,4			1,6 %
22170073	Moster Amfi AS	50,0	50,0			50,0 %
22170074	Stend jbs andel høgskolen	5,0	5,0			-
22170075	Hjeltnes gartn Hardang Frukt	7,3	7,3			-
22170077	Bergen-Os Bompengeselskap	52,0	52,0			52,0 %
22170079	Bømlø Vegselskap AS	160,0	160,0			53,3 %
22107080	Bybanen AS	1 550,0	1 550,0			100,0 %
22170081	Fjord Norge AS	369,4	369,4			8,9 %
22170445	HFK Bussanlegg AS	100,0	100,0			100,0 %
22170446	Voss og Oml.Bomp.selskap AS	200,0	200,0			57,1 %
22170447	HFK Tomt Knarvik AS	12 300,0	12 300,0	12 300,0		100,0 %
TOTAL		21 576,7	19 998,2			

SUM TOTAL

90 918,8

Hordaland fylkeskommune har selt aksjane i Strandgaten 195 AS for kroner 49 306 032,71. Beløpet er nytta til finansiering av investeringsrekneskapan.

A/L Vikafjellsvegen er avvikla. Aksjekapitalen er tilbakebetalt.

Bystasjonen AS er oppløyst, og aksjebeholdninga er nedskriven.

HFK har kjøpt aksjar i HFK Tomt Knarvik AS for 12,3 millionar kroner.

Under marknadsverdi er det ikkje ført opp nokon sum. Ingen av aksjane er notert på nokon børs, slik at marknadsverdi pr. 31.12.16 ikkje er kjend.

Note 7: Oversikt over utlån

(alle tal i heile 1000)

Balanssekto	Antal	Navn	Beløp 2016	Beløp 2015
Utlån stats- og trygdeforvaltninga				
22210001	1	RV Breivikskiftet-Drotningstveit	30 000	65 000
22210003	1	Forskottering Bergen Busstasjon	40 000	0
TOTAL			70 000	65 000
Utlån kommuneforvaltninga				
22250001	1	Bømlo vg skule, idrettshall	2 220	2 220
22250002	1	Masfjorden kommune, symjebasseng	30	30
22250003	1	Bergen Kommune, Laksevåg vgs	500	500
22250004	1	Kvinnherad kommune, Malmanger skule	137	137
22250005	1	Odda kommune, Oddahallen	500	500
22250006	1	Kvinnherad vgs, idrettshall	2 000	2 000
22250007	1	U. Pihl vgs., Åsahallen	3 500	3 500
22250008	1	Askøy kommune, Askøyhallen	1 150	1 150
22250009	1	Bergen Kommune, Åstveithallen	981	981
22250010	1	Åsahallen	4 492	4 492
22250011	1	Os Idrettshall, Os kommune	1 400	1 400
22250012	1	U. Pihl vgs, Åsane Idrettspark	1 200	1 200
22250013	1	Osterøy Idrettshall	2 100	2 100
TOTAL			20 210	20 210
Utlån sjølvstendige kommuneføretak				
22268002	1	Sunnhordland Lufthavn as	1 896	2 211
TOTAL			1 896	2 211
Utlån private føretak				
22270002	1	A/S Strandgaten 196, obligasjon	3 541	3 541
22270004	1	Bystasjonen as	0	40 000
22270005	1	HFK bussanlegg as	257 091	281 391
22270006	1	BOB Nordnesveien 131-131A	49	49
22270007	1	Bybanen AS	15 000	16 000
22270008	1	Odda vegfinans	2 500	2 500
22270018	1	Valen Kraftverk AS	6 000	6 000
22270025	1	A/S Aasegården, obl.innskot	84	84
TOTAL			284 265	349 565
SUM TOTAL			376 371	436 986

HFK bussanlegg as har betalt avdrag på kr. 24 300 000,- i 2016.

Bybanen AS har betalt avdrag på kr. 1 000 000,- i 2016.

Sunnhordland Lufthavn har betalt avdrag på kr. 315 000,- i 2016.

Bystasjonen AS er oppløyst, og summen på 40 millionar kroner er i staden ført opp som eit krav mot Statens vegvesen.

Note 8: Sal av finansielle anleggsmidlar

Hordaland fylkeskommune har i 2016 selt aksjane i Strandgaten 195 AS for kroner 49 306 032,71. Beløpet er nytta til finansiering av investeringsrekneskapan.

Note 9: Finansielle omløpsmidlar

(alle tal i heile 1000)

Plassering overskottslikviditet

Hordaland Fylkeskommune har ved utgangen av 2016 plassert overskottslikviditeten i pengemarknadsfond.

Institusjon	Beløp	Avkastning	Saldo 31/12
Holberg Likviditet 20	25 000 000,00	178 721,00	25 178 721,00
Holberg OMF	25 000 000,00	227 086,00	25 227 086,00
Danske Capital Likviditet	25 000 000,00	194 513,00	25 194 513,00
Fondsforvaltning Likviditet	10 000 000,00	101 690,13	10 101 690,13
Skagen Høyrente Institusjon	25 000 000,00	152 796,96	25 152 796,96
Sum	110 000 000,00	854 807,09	110 854 807,09

Note 10: Garantiar gitt av fylkeskommunen

(alle tal i heile 1000)

Garanti gitt til	Garantibeløp	Lånesaldo 2016	Garantien går ut
Stiftinga Hordamuseet	173	31	2025
Garantiar tilsette	0	0	
Herav garanti for adm. sjefen	0	0	
Fastlandssamband Halsnøy as	188 810	151 310	2023
Austevoll Bruselskap AS	230 000	110 544	2024
Hardangerbrua AS	1 750 000	1 500 000	2029
Jondalstunnelen A/S	125 000	51 000	2025
Voss og omland bompengeselskap AS	780 000	610 000	2030
Kvam bompengeselskap AS	370 000	300 000	2029
Bømlo Vegselskap AS	600 000	600 000	2030
Bergen bompengeselskap AS	5 800 000	5 270 000	2027
Askøy Bompengeselskap AS	1 100 000	100 000	2030
Bergen-Os Bompengeselskap as	3 500 000	981 000	2038
Sørvest Bomvegselskap AS	10 000		2019
Totalt garantibeløp / lånesaldo	14 453 983	9 673 885	

Note 11: Fordringar og gjeld til fylkeskommunale foretak og interkommunalt samarbeid.

Fylkestinget har i vedtak nr. 34/13 løyvd kroner 500 000,- i selskapskapital til Grieghallen IKS.

Hordaland fylkeskommune deltek saman med Bergen kommune.

Kvar av deltakarane hefter for 50% av selskapet sine plikter.

Note 12: Forskottering fylkesvegar

Konto	Forskottert av	Fv	Prosjekt	Vedtekne forskot pr 31.12.16	Forpliktelse 31.12.16	Gjeld pr 31.12.16
Askøy						
29500252	Askøy kommune	562	Fauskanger	3 000	3 000	-
29500253	Block Watne AS	212	Follese skole, trafikkisikring	15 000	15 000	-
	Askøy kommune	212	Hetlevik	15 000	15 000	-
	Askøy kommune	223	Mjøkeviksvarden-Skansens (Herdla bru)	2 900	2 900	-
29500259	Wimoh AS, v/Frank Mohn AS	563	Rundkøyring Florvåg	1 500	1 500	1 500
Austevoll						
29500132	Austevoll kommune	546	Ny veg på Hundvåkøy	1 000	1 000	1 000
Austrheim						
29500139	Austrheim kommune	565	Veg til Vardetangen	1 800	1 800	1 800
Bergen						
29500112	Bergen Kommune	188	Sædalsvegen	87 500	12 900	12 900
29500258	Orion Prosjekt AS	197	Håkonshellavegen	6 000	6 000	6 000
29500260	Åsane Handel	267	4-feltsveg Åsamyrane-Nyborgkrysset	15 000		15 000
Bømlo						
29500133	Bømlo kommune	14	Stavland	774	774	774
29500244	Bømlo kommune	18	Laurhammarkjosen - Urangsvåg	1 200	1 200	1 200
Etne						
29500256	Etne kommune	34	Skånevik kai - Idrettsanlegget	15 000	15 000	15 000
Fitjar						
29500248	Midtfjellet Vindkraft AS	545	Rimbareid - Fitjar sentrum	10 000	10 000	10 000
Fjell						
29500222	Fjell kommune	559	Fjell - Ulveset	14 000	4 000	4 000
29500236	Fjell kommune	561	Kryss Fjæreidevegen	5 000	5 000	5 000
Fusa						
29500116	Fusa kommune/Fusa kraft m.fl.	122	Fusa - Strandvik I	15 000	10 000	10 000
29500140	Fusa kommune/Fusa kraftlag	122	Fusa - Strandvik II	3 000	3 000	3 000
29500129	Fusa kommune/F Mohn Fusa	122	Fusa - Strandvik III	3 000	3 000	3 000
29500143	Fusa kommune/F Mohn Fusa	125	Holmefjord - Holsund	1 400	1 400	1 400
29500233	Frank Mohn Fusa AS	552	Gang-/sykkelveg Venjanaset	3 500	3 500	3 500
29500218	Fusa Kraftlag/Frank Mohn Fusa AS	48	Moshovdatunnelen	70 000	65 000	65 000
29500131	Fusa Kraftlag m. fl.	122	Fusa - Kryss veg Skjørsand kai	15 000	15 000	15 000
29500261	Fusa Kraftlag m. fl.	122	Skjørsand - Skåte	15 000	15 000	15 000
Kvinnherad						
29500220	Kvinnherad kommune	48	G&s-veg Sandvoll	5 000	5 000	5 000
29500221	Kvinnherad kommune	48	Erslandsmarka	5 000	5 000	5 000
29500210	Kvinnherad kommune	551	Austrepollen - Løfallstrand	1 500	1 500	1 500
29500210	Fusa Kraft,Fusa k,F Mohn Fusa	551	Austrepollen - Løfallstrand	4 000	4 000	4 000
29500237	Kvinnherad kommune m.fl.	544	Tofte - Ranavik	37 000	37 000	37 000
Lindås						
29500232	Lindås kom./Lindås tomtes.	565	Isdalstø - Alver	9 000	9 000	9 000
29500217	Lindås kom. og 28 verksemder	57	Espeland-Herland	70 000	32 000	32 000
Meland						
29500241	Frank Mohn AS	564	Dalstø - Mjåtveit	25 000	25 000	25 000
Modalen						
29500121	Modalen/Voss/Vaksdal/BKK	313/344	FV 313 OG FV 344	10 000	10 000	10 000
29500121	Modalen/Voss/Vaksdal/BKK	313/344	FV 313 OG FV 344 - II	1 300	1 300	1 300
Os						
29500118	Os kommune	158	Bedehuset - Særvoldsv.	4 500	4 500	4 500
29500119	Os kommune	158	Bedehuset - Særvoldsv.II	2 000	2 000	2 000
29500141	Os kommune	161	Kalvatræ	500	500	500
29500246	Os kommune	160	Ulven Leir-Hjorthaug, g&s/opprust.	10 000	10 000	-
Radøy						
29500123	Radøy kommune	409	Opprusting Lundsåsen	2 500	2 500	2 500
Samnanger						
29500243	Samnanger kommune m.fl.	48	Tunnel bak Tysse	100 000	75 000	75 000
Stord						
29500247	Stord kommune	70	Jensanesvegen	15 000	15 000	15 000
Sund						
29500142	BKK/Sund kommune	202	Veg til Telavåg	15 000	15 000	15 000
29500254	Sund kommune	555	Hammersland - Kjørelen	15 000	15 000	-
Tysnes						
29500125	Tysnes kommune	78	Hodnanes - Nedrevåge	4 000	4 000	4 000
Ulvik						

29500234	Ulvik herad Vaksdal	572	Opprusting Holven - Ulvik	5 500	5 500	5 500
29500235	Vaksdal, Modalen Voss	569	Stamnes - Eidslandet	11 100	6 100	6 100
29500251	Voss kommune	315	Bavallsvegen	14 000	14 000	14 000
	Voss kommune	310	Bordalsvegen	7 750	7 750	-
Sum				695 224	517 624	463 974

Gjeld pr 31.12.2016 er ført som memoriapost i rekneskapen

Gjeld pr 31.12.2016 utgjør rekvirerte/innbetalte forskot minus eventuell refusjon/tilbakebetaling.

Forpliktelse pr 31.12.2016 utgjør gjeld pluss resterande del av forskotet som ikkje er rekvirert.

Refundert 2016			
Kommune	Fv	Prosjekt	Beløp kr
Bergen kommune	188	Sædalsvegen	15 000 000
Fjell kommune	209	Foldnes-Våge	2 000 000
Lindås kommune og 28 verksemdel	57	Espeland-Herland	33 000 000
Samnanger kommune m.fl.	48/7	Tyssetunellen mv.	25 000 000
Total refusjon 2016			75 000 000

Note 13: Gjeldsforpliktingar

(alle tal i heile 1000)

Tekst	2016	2015	Gjenverande løpetid
Kommunens samla lånegjeld	10 076 791	9 119 791	
Fordelt på følgjande kreditorar:			
Kommunalbanken flytende rente 1,8%	22 000	28 000	2025
Kommunalbanken flytende rente 1,8%	282 391	282 391	2031
Nordea fast rente 1,595%	400 000	400 000	2021
Danske bank flytende rente 1,519%	360 000	360 000	2019
Danske bank fast rente 2,75%	400 000	400 000	2019
Danske bank fast rente 1,8%	500 000	500 000	2022
DnB fast rente 1,82%	300 000	300 000	2020
DnB fast rente 1,84%	475 000	0	2021
SEB flytende rente 2,085%	460 000	0	2026
DnB fast rente 1,324%	0	441 000	2016
SEB flytende rente 1,709%	450 000	450 000	2019
Nordea flytende rente 1,445%	425 000	425 000	2017
DnB fast rente 1,43%	340 000	340 000	2017
Kommunalbanken flytende rente 1,83%	330 000	330 000	2019
DnB fast rente 1,626%	0	335 000	2016
DnB fast rente 1,253%	335 000	0	2017
Kommunalbanken flytende rente 1,81%	300 000	300 000	2017
Kommunalbanken flytende rente 1,8%	350 000	350 000	2020
Kommunalbanken flytende rente 1,85%	355 000	355 000	2020
Kommunalbanken flytende rente 1,8%	320 000	320 000	2030
Kommunalbanken flytende rente 1,7%	328 000	328 000	2021
DnB fast rente 1,34%	345 000	345 000	2017
Kommunalbanken fast rente 2,76%	280 000	280 000	2021
Kommunalbanken flytende rente 1,7%	313 300	313 300	2022
Swedbank fast rente 1,21%	390 000	391 000	2017
DnB flytende rente 1,61%	175 000	175 000	2017
SEB fast rente 1,3%	350 000	350 000	2017
DnB fast rente 1,61%	221 000	221 000	2017
Kommunalbanken flytende rente 1,8%	245 000	245 000	2023
Kommunalbanken fast rente 3,07%	230 000	230 000	2018
Kommunalbanken fast rente 3,46%	325 000	325 000	2018
Kommunalbanken flytende rente 1,39%	470 000	0	2017
Rikstrygdeverket, Lindås sjukeheim	100	100	

Det er i rekneskapsåret utgiftsført avdrag på lånegjeld med til saman kr. 442 000. Minste lovlege avdrag etter kl § 50 nr 7 utgjer kr. 301 582.

Kortsiktig gjeld sum	1 441 344
Pensjonsforpliktelse sum	5 400 154
Total gjeld	16 918 289

Rentebytteavtalar

I følgje reglement for finansforvaltninga, pkt.5, bør halvparten av lånegjelda som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variera mellom 40 % og 60 %.

For å oppnå dette har ein inngått følgjande rentebytteavtalar:

	Beløp kr 1000	Mottar flytande rente		Betaler fast	Bindingstid
Rentebytteavtale 2013/2017	425 000	Nibor 3 mnd.	1,12 %	2,56 %	02.10.2017
Rentebytteavtale 2010/2017	300 000	Nibor 3 mnd.	1,10 %	3,57 %	22.11.2017
Rentebytteavtale 2012/2019	330 000	Nibor 3 mnd.	1,13 %	3,47 %	26.02.2019
Rentebytteavtale 2012/2019	221 000	Nibor 3 mnd.	1,19 %	3,85 %	22.09.2019
Rentebytteavtale 2015/2020	350 000	Nibor 3 mnd.	1,10 %	2,96 %	18.02.2020
Rentebytteavtale 2012/2020	355 000	Nibor 3 mnd.	1,15 %	3,43 %	18.06.2020
Rentebytteavtale 2015/2021	340 000	Nibor 3 mnd.	1,08 %	2,76 %	16.02.2021
Rentebytteavtale 2012/2022	320 000	Nibor 3 mnd.	1,16 %	3,27 %	21.03.2022
Sum	2 641 000				

Betalte og mottekne renter på rentebytteavtalane er ført brutto i 2016.

	<u>kr 1 000</u>
Renteutgifter	99 206
Renteinntekter	-32 778
Netto	66 428

Note 14: Avdrag på gjeld

(alle tal i heile 1000)

Avdrag	Budsjett 2016	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015
Betalt avdrag	442 000	442 000	330 004
Berekena minste lovlige avdrag		301 582	291 362
Differanse		140 418	38 642

Minimumsavdrag

Fylkeskommunen si gjeld skal avdragast i minimum same takt som anleggsmidlane vert avskrivne.

Det vil seie at følgjande vilkår må vere oppfylt:

Årets avdrag / gjeld \geq årets avskrivning / bokført verdi eigedomar og utstyr.

For gjeld og bokført verdi av eigedomar og utstyr har ein nytta verdiane 1/1 i rekneskapsåret.

Minimumsavdrag i 2016

Alle tal i heile kr 1000	IB 2016
Anleggsmidlar:	
Faste eigedommar og anlegg	19 243 746
Utstyr, maskiner og transportmidlar	1 126 011
SUM ANLEGGSMIDLAR	20 369 757
Langsiktig gjeld:	
Ihendehaverobligasjonslån	
Obligasjonslån	2 835 000
Sertifikatlån	2 598 000
Andre lån	3 686 791
SUM LÅN	9 119 791
Avskrivning 2016	673 607
Avskrivningar / bokført verdi	0,03307
Minimumsavdrag (Lån x 0,033)	301 582
Bokført avdrag	442 000
Differanse	140 418

Note 15: Kapitalkonto

(alle tal i heile 1000)

KAPITALKONTO			
01.01.2016 Balanse (underskot i kapital)		01.01.2016 Balanse (kapital)	11 370 835
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Nedskrivning	98 186	Aktivering av fast eigedom og anlegg	1 555 085
Nedskrivning aksjer	1 559	Aktivering med.utstyr	6 733
Avskrivning bomprosjekt	0	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidlar	282 578
Avskrivning av fast eigedom og anlegg	147 231	Aktivering IT	28 248
Avskrivning vegar	280 283	Utlån	0
Avskrivning IT	106 682	Kjøp av aksjar og andelar	18 505
Avskrivningar av utstyr, maskiner og transportmidlar	78 027	Aktivering Bomprosjekt	35 000
Avsrriving bussanlegg	16 813	Aktivering vegar	1 465 149
Avskrivning Bybanen tilrettel.	3 380	Pensjonsmidlar KLP	393 950
Avskrivning Bybanen 2. byggetrinn	36 855	Pensjonsmidlar SPK	501 708
Avskrivning medisinsk utstyr	4 337	Avdrag på eksterne lån drift	448 000
Sal av aksjer	20		
Utlån	60 615		
Penshonsforpliktelse KLP	376 959		
Pensjonsforoliktelse SPK	995 784		
Bruk av midlar frå eksterne lån	1 348 459		
31.12.2016 Balanse (Kapital)	12 550 601	31.12.2016 Balanse (underskot i kapital)	

Balanse Kapitalkonto pr 31/12-16 består av

Faste eigedomer og anlegg	21 819 719	
Utsyr maskiner transportmidler	1 151 037	
Utlån	376 372	
Pensjonsmidler	4 298 077	
Aksjer og andeler	90 919	
Langsiktig gjeld	-15 476 945	
Ubrukte lånemidler	291 422	12 550 601

Note 16: Spesifikasjon av vesentlige postar i rekneskapen

E134 Rullestadjuvet er bokført med til saman 175 mill.kr.
under anleggsmidlar og kapitalkonto.

Note 17: Vesentlege transaksjonar

Hordaland fylkeskommune har i 2016 motteke eit avdrag på utlån frå HFK Bussanlegg AS på kroner 24,3 millionar, og frå Bybanen AS eit avdrag på kroner 1 million.
Summane er bokført i investeringsrekneskapen og selskapa er 100% eigd av fylkeskommunen.

Note 18: Leasing og leigeavtaler

(alle tal i heile 1000)

Type avtale	Årlig driftsutgift	Avtalen utløper
Leasingavtale transportmidler	1 135	
LEIGEKONTRAKTER		
Leigekontrakter administrasjonslokaler	12 952	må seiast opp
Leigekontrakter samferdsel	10 747	må seiast opp
Leigekontrakter kultur	27	må seiast opp
Leigekontrakter lokaler: tannklinikkar	15 862	må seiast opp
Leigekontrakter lokaler: skular	69 883	må seiast opp
Summer ekskl. mva		

Note 19 A: Resultat tannhelse

(alle tal i heile 1000)

	Tannhelse total	Prioritert gruppe	Betalande pasientar
Driftsutgifter	354 459	289 292	65 167
Driftsinntekter	-131 367	-62 164	-69 203
Finansutgifter	12 583	9 065	3 519
Resultat	235 675	236 193	-517

Rekneskapen for 2016 syner eit overskot for betalande pasientar (Gruppe F) på 0,5 mill
Inntekter og utgifter er berekna ut i frå tal på pasientar i dei ulike pasientgruppene i Opus.

Note 19 B: Resultat opplæring

(alle tal i heile tusen)

	Ordinær opplæring	Oppdragsverksemd
Driftsutgifter	2 682 355	24 643
Driftsinntekter	-268 866	-33 688
Resultat	2 413 489	-9 045

Rekneskapen for 2016 syner eit overskot for oppdragsverksemd i dei vidaregåande skulane på 9,0 mill.

Note 20: Revisjonshonorar

(alle tal i heile 1000)

Tekst	2016	2015
Deloitte AS, honorar for rekneskapsrevisjon*	730	714
Deloitte AS, honorer for anna revisjon **	1610	1603
Totalt revisjonshonorar	2340	2317

* Dette beløpet inneheld rekneskapsrevisjon, alle typar attestasjonar, opplæring mv

** Dette beløpet gjeld honorar for bestilte forvaltningsrevisjonar, selskapskontroll og andre bestilte timebaserte oppgåver.

Note 21: Godtgjersle til fylkesrådmann og fylkesordfører

(alle tal i heile 1000)

Tekst	2015	2015
Løn og anna godtgjersle til fylkesrådmann	1 747	1 622
Løn og anna godtgjersle til fylkesordfører	1 197	1 392

I 2015 var Tom Christer Nilsen fylkesordfører til etter fylkestingsvalet.

Etter valet ble Anne Gina Hestetun fylkesordfører.

Note 22: Fondsavsetjingar

(alle tal i heile 1000)

	Inn	Ut
Disposisjonsfond		
Disposisjonsfond pr. 01.01	234 059	
Avsett til disposisjonsfond	105 399	
Bruk av disposisjonsfond i driftsrekneskapen		78 281
Bruk av disposisjonsfond i investeringsrekneskapen		62 300
Disposisjonsfond pr.31.12		198 877
Ubundne investeringsfond		
Ubundne investeringsfond pr. 01.01	43 149	
Avsett til ubundne investeringsfond i investeringsrekneskapen	0	
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsrekneskapen		100
Ubundne investeringsfond pr. 31.12		43 049
Bundne investeringsfond		
Bundne investeringsfond pr. 01.01	217 397	
Avsett til bundne investeringsfond i investeringsrekneskapen	22 319	
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsrekneskapen		69 117
Bundne investeringsfond pr. 31.12		170 599
Bundne driftsfond		
Bundne driftsfond pr. 01.01	601 393	
Avsett til bundne driftsfond i driftsrekneskapen	201 673	
Bruk av bundne driftsfond i driftsrekneskapen		146 619
Bundne driftsfond pr.31.12		656 447
Samla fond		
Samla fond pr. 01.01	1 095 998	
Avsett til fond	329 391	
Bruk av fond		356 417
Samla fond pr.31.12		1 068 972

Av disposisjonsfond på 198 877 er 79 483 resten av avsatt overskot frå tidlegare år medan 50 451 gjeld opplæring.

Av bundne driftsfond på 656 447 gjeld 427 136 regionalavdelinga og 164 576 kulturavdelinga.

Note 23 A: Anleggsmidler

Faste eiendomar og anlegg

Eiendomar avskrives som hovedregel over 40 år

Fylkesvegar avskrives over 50 år

Faste eiendomar og anlegg pr. 1/1-2016	19 243 746 497,86
Aktivering av fast eiendom og anlegg 2016	1 555 084 705,60
Aktivering vegar 2016	1 465 148 519,66
Aktivering bompengeprojekt 2016	35 000 000,00
Avskrivning av fast eiendom og anlegg 2016	-147 231 117,46
Avskrivning vegar 2016	-280 282 628,69
Avskrivning bussanlegg 2016	-16 812 611,29
Avskrivning Samf. Bybanen tilrettel. 2016	-3 379 568,00
Avskrivning Bybanen 2 byggetrinn 2016	-36 854 851,60
Nedskrivninger 2016	-97 928 655,00
Saldo universell utforming flyttet fra 22499001 til 22799002	84 703 950,74
Saldo infastruktur trolleybuss flyttet fra 22499916 til 22799711	18 525 000,00
Faste eiendomar og anlegg pr. 31/12-2016	21 819 719 241,82

Utstyr, maskiner og transportmidler

Avskrives som hovedregel over 10 år (IT-utstyr over 5 år)

Utstyr, maskiner og transportmidler pr. 1/1-2016	1 126 011 052,33
Aktivering av medisinsk utstyr 2016	6 732 991,11
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler 2016	282 577 798,85
Aktivering IT 2016	28 248 415,73
Avskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler 2016	-78 027 421,19
Avskrivning IT 2016	-106 682 089,21
Avskrivning medisinsk utstyr 2016	-4 337 103,08
Nedskrivninger 2016	-257 539,00
Saldo universell utforming flyttet fra 22499001 til 22799002	-84 703 950,74
Saldo infastruktur trolleybuss flyttet fra 22499916 til 22799711	-18 525 000,00
Utstyr, maskiner og transportmidler pr. 31/12-2016	1 151 037 154,80

Note 23 B: Investeringar i nybygg og nyanlegg

Undervisning:

Årstad videregående skole tilbygg

Løyving pr. utgangen av 2016 er 651,46 mill.kr.
Det er utgiftsført 659,5 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Amalie Skram videregående skole nybygg.

Løyving pr. utgangen av 2016 er 859,23 mill.kr.
Det er utgiftsført 890,9 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Ny skulestruktur på Voss - Nye Voss vidaregåande skule

Løyving pr. utgangen av 2016 er 539,1 mill.kr.
Det er utgiftsført 509,4 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Ny skulestruktur på Voss - Nye Voss gymnas

Løyving pr. utgangen av 2016 er 400,0 mill.kr.
Det er utgiftsført 363,4 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Odda videregående skole - ombygging

Løyving pr. utgangen av 2016 er 41,8 mill.kr.
Det er utgiftsført 50,3 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Os videregående skole - verkstad

Løyving pr. utgangen av 2016 er 26,0 mill.kr.
Det er utgiftsført 21,5 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Bergen Katedralskole - tilbygg

Løyving pr. utgangen av 2016 er 68,0 mill.kr.
Det er utgiftsført 59,3 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Bergen maritime videregående skole

Løyving pr. utgangen av 2016 er 48,2 mill.kr.
Det er utgiftsført 49,2 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Åsane vidaregåande skule nybygg

Løyving pr. utgangen av 2016 er 26 mill.kr.
Det er utgiftsført 19,4 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Bergen handelsymnasium

Løyving pr. utgangen av 2016 er 60,08 mill.kr.
Det er utgiftsført 57,9 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Os vidaregåande skule - ventilasjon

Løyving pr. utgangen av 2016 er 14,0 mill.kr.
Det er utgiftsført 13,8 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Samferdsel:

Fylkesvegar

Det er i 2016 utgiftsført 1.464,6 mill kr. til fylkesvegar.

Bybanen 2. byggjesteg.

Det er utgiftsført 10,96 mill.kr. i 2016.

Totalt ved utgangen av 2016 er det utgiftsført 1.485,2 mill.kr.

Bybanen vognmateriell.

Løyving pr. utgangen av 2016 er 960,0 mill.kr.

Det er utgiftsført 899,1 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Bybanen 3. byggjesteg

Det er utgiftsført 598,9 mill.kr. i 2016.

Totalt ved utgangen av 2016 er det utgiftsført 4.262,0 mill.kr.

Infosystem haldeplassar

Løyving pr. utgangen av 2016 er 128,135 mill.kr.

Det er utgiftsført 91,1 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Nytt billetteringssystem

Løyving pr. utgangen av 2016 er 281,3 mill.kr.

Det er utgiftsført 280,6 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Automatisk passasjerteljing

Løyving pr. utgangen av 2016 er 15,0 mill.kr.

Det er utgiftsført 12,9 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Trafikkinformasjonssystem

Løyving pr. utgangen av 2016 er 19,5 mill.kr.

Det er utgiftsført 17,4 mill.kr. ved utgangen av 2016.

Tannhelse:

Ny tannlegevakt i Bergen

Løyving pr. utgangen av 2016 er 10,0 mill. kroner.

Det er utgiftsført 8,8 mill. kr. ved utgangen av 2016.

Nye Askøy tannklinikk

Løyving pr. utgangen av 2016 er 20,0 mill. kroner.

Det er utgiftsført 12,97 mill. kr. ved utgangen av 2016.

Kultur:

Hordaland fylkeskommune har for tida ingen store prosjekt under kultur.

Note 24: Endring av rekneskapsprinsipp

Endring av rekneskapsprinsipp som påvirker arbeidskapitalen i drift

DEBET		KREDIT	
IB 01.01.2016	143 722		
Endringer i 2016	0	Endringer i 2016	0
		UB 31.12.2016	143 722

Summen består av:

Varelager	31556	Gjort etter direktiv frå departementet
Renter	38024	Gjort etter direktiv frå departementet
Momskompensasjon	-15681	Gjort etter direktiv frå departementet
Lærlingetilskot	55823	
Oppgjer kortdatabase 2011	34000	
Sum	143722	

Endring av rekneskapsprinsipp som påvirker arbeidskapitalen i investering

DEBET		KREDIT	
IB 01.01.2016	81 007		
Endringer i 2016	0	Endringer i 2016	0
		UB 31.12.2016	81 007

Summen består av:

Feriepengar 1991/92	218933
Mottatt frå staten 2002	-132531
Feriepengar barnevern 2004	-5567
Feriepengar Valen gard	172
Sum	81007

Note 25: Spesifikasjon over rekneskapsmessig mindreforbruk (overskot) drift

Hordaland Fylkeskommune har i 2016 eit resultat på kroner 136,8 millionar.

